

HABERLER

Yazan: N. Spk: N./De.

- 1- Türk-Romen ortak bildirisi yayımlandı
- 2- Askersel manevralara katılacak Amerikan çevik kuvvetleri'ne bağlı
- 3- birliklerin Avrupa'ya aktarılmasına başlandığı bildirildi
- 4- Yunan-Amerikan görüşmelerine Atina'da başlandı
- 5- Denктаş ~~kılg~~ kligi ,Yasama Meclisinin 1976'da aldığı bir kararı dün
- 6- yürürlükten kaldırdı
- 7- Dört partinin kurucu üye listeleriyle evrak dosyaları İçişleri Bakan-
- 8- lığı tarafından dün MGK'ne iletildi.
- 9- Erdal İnönü partisinin kuruluş bildirisini İçişleri Bakanlığına sunaca-
- 10- larını açıkladı: Şu sendika başkanları partide yer alıyor:
- 11- Türkiye Barış Derneği davasına "yazılı deliller"in okunmasıyla devam
- 12- edildi
- 13- TİP davasına İstanbul'da devam edildi
- 14- Çizgilerle Nazım Hikmet kitabının yazar ve çizerleri ünlü tiyatro
- 15- sanatçıları Müjdet Gezen ve Savaş Dinçel tutuklandılar

YORUM:

Yazan: Öm. Spk: Öm.

Başlığı : Sözler ve x eylemlerdeki çelişki
Konusu :

YAZILAR :

Başlığı: TKP MK'nin 23.5.1983 günlü Bildiri'sini Spk: Öm.

Konusu :

YAZILAR:

Başlığı: Emine Yılmaz'ın hazırladığı programda: "Kendi öz yurdunda

Konusu : tutsaklar gibi yaşamaya mahkûm edilen insanlarımız"

YAZILAR: başlıklı yazımızı ve: "Avrupa'ya yönelik tehdidi nasıl

Başlığı: önlemeli?" başlıklı kitaptan bir özet Sp: Ö./Den.

Konusu :

Dış haberler:

- ABD'nin silahlanmayı tırmandırma politikasına karşı değişik ülkelerde protesto eylemleri sürüyor

- Güney Afrika savaş uçaklarının Mozambik'in başkenti Mapotu'nun Matola ~~kenti~~ semtini bombalamasına karşı tepkiler

TUDEH Dış Bürosu'nun "Rahe Tude" gazetesinde çıkan mesajı

-- Romanya Sosyalist Cumhuriyeti devlet başkanı Nikolae Çauşesko'nun Türkiye'ye yaptığı 4 günlük resmi ziyaret dün sona erdi ve yapılan resmi görüşmeler üstüne aynı gün Türk-Romen Ortak Bildirisi yayınlandı.

Ortak Bildiride, karşılıklı çıkarlara uygun bir biçimde işbirliğinin geliştirilmesi gerektiği vurgulandı. Ortak Bildiri'nin uluslararası sorunlar konusunda tarafların görüşlerine yer verilen bölümünde şöyle deniyor: " taraflar, dünyadaki gerginliğin artmasıyla uluslararası ilişkilerin daha da kötüleşmiş olmasından duydukları endişeyi belirtirler ve tüm devletleri, uluslararası durumun kötüleşme sürecini durdurmak amacıyla çabalarını yoğunlaştırmaya çağırırlar. Avrupada dengeli ve denetlenebilir silah indirimine gidilebilmesi ve

Avrupa İşbirliği ve Güvenlik Konferansı nihai belgesi hükümlerinin istikrarlı bir şekilde ve tam olarak uygulanması zorunluğunu belirtirler. Avrupa ve Balkanlarda iyi komşuluk, barış ve güvenliğin güçlendirilmesine katkıda bulunacak Balkan ülkeleri arasında bağımsızlık, egemenlik, hak eşitliği ilkelerine saygıya dayanan ikili ve çok taraflı işbirliğinin geliştirilmesi için katkıda bulunma kararlılıklarını teyid ederler. Taraflar, Balkanların bir karşılıklı güven, iyi komşuluk, istikrar ve barış bölgesi haline dönüş- türülmesi ve her alanda dostluk ilişkilerinin geliştirilmesi olanak- ları üzerinde görüş değiş-tokuşunda bulunmuşlardır. Türk-Romen Ortak Bildirisinde, dünyada silahlanma yarışının durdurulması ve uluslararası denetim altında tam ve genel bir silahsızlanma için, nükleer ve konvensiyonel silahların azaltılmasını amaç edinen etkili silahsızlanma tedbirlerinin başlatılmasının en acil sorun olduğu

görüşüne yer veriliyor. Ortak Bildiride, İsrail birliklerinin Lübnandan derhal geri çekilmesi ve bu ülkenin bağımsızlığı, egemenliği ve toprak bütünlüğünün garanti edilmesi zorunluğuna işaret ediliyor. Orta Doğu'da barışın, İsrail'in işgal ettiği Arap topraklarından geri çekilmesi ve Filistin halkına, öz devletini kurma hakkı da dahil kendi kaderini tayin hakkı verilmesiyle kurulabileceği belirtiliyor.

TÜSTAY
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

--- Türkiye'nin güney-doğu bölgesinde, Sovyetler Birliği sınırı yakınlarında NATO bayrağı altında yapılması planlanan askersel manevralara katılacak Amerikan "çevik kuvvetleri"ne bağlı birliklerin Avrupa'ya aktarılmasına başlandığı bildirildi. Amerikan "Nüyon Tayms" gazetesinin önceki günkü sayısında yer alan habere göre, Pentagon, Türkiye'nin Güney-Doğu bölgesinde yapılacak bu askersel manevralara büyük önem veriyor ve "çevik güçlere" bağlı özel birlikleri, Avrupa'daki bazı üslerine aktarıyor.

Maskova radyosu, dünkü Türkçe yayınında, Türkiye'nin güney-doğu bölgesinde Sovyetler Birliği sınırları yakınlarında yapılacak bu askersel manevralı "kışkırtıcı nitelikte manevralar" olarak niteledi.

Bilindiği gibi, ~~deha önce yapılan açıklamalara göre~~ bu manevralara Birleşik Amerika, İngiltere, Federal Almanya, İtalya,

5

Belçika ve Türkiye'den özel birliklerin katılması planlanıyor.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

--- Yunanistandaki Amerikan askeri üsleriyle ilgili Yunan-Amerikan görüşmelerine bir aylık ~~1~~ aradan sonra dün Atina'da başlandı. Yunanistan hükümeti, Amerikan birliklerinin Yunanistan topraklarından çekilmeleri tarihinin belirlenmesi ve daha sonra da amerikanın üslerinin geleceği konusunda bir takvimin saptanmasında ısrar ediyor.

Öte yandan hafta sonunda Yunanistanen birçok kentinde yapılan yığınsal barış gösterilerinde onbinlerce kişi, Yunanistandaki Amerikan üslerinin sökölüp atılmasını istedi.

--- Kıbrısın Kuzey kesimindeki Denктаş yönetimi, Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nun Kıbrıs konusunda aldığı kararı hiçe sayarak, Adanın bölünmüşlüğünü sürdürmek için sözde bağımsız Kıbrıs Türk devleti ilan etme girişimlerini sürödürüyor. ~~Kıbrısın Kuzey kesiminde uyduruk hükümet, ^{ay} dün Denктаş'ın başkanlığında olağanüstü bir toplantı yaparak, ^{31 Mayıs'ta} önümüzdeki günlerde yapılacak olan toplumllararası görüşmelere katılmama kararı aldı. Denктаş'ın bugün de Kıbrısın Kuzey kesimindeki siyasi partilerin liderleriyle ayrı ayrı görüşmeler yapacağı bildiriliyor.~~

79

~~-*~~ Denктаş kiliği, Yasama Meclisinin 1976'da aldığı bir kararı dün yürürlükten kaldırdı. Yasama Meclisinin 1976 kararında Kıbrısta bağımsız, bağlantısız, iki toplumlu iki bölge Federal Bir Cumhuriyet kurulmasını öngörüyordu. Denктаş yönetiminin dışışleri sorumlusu, dün Denктаşın başkanlığındaki bakanlar kurulu toplantısından sonra yaptığı açıklamada 1976 kararının geçerliliğini yitirdiğini söyledi. Denктаş kiliği şimdi 1976 kararının Yasama Meclisinde de iptal edilmesini istiyor. *Denктаş ayrıca, 31 Mayıs'ta yapı. Cae ara toplumlararası görüşmelere tunc görüşmelerinin katılmayacağını da söyledi*

Denктаş yönetiminin bu tür girişmelerine Kıbrısın Türk kesimindeki Cumhuriyetçi Türk Partisi, Devrimci İşçi Sendikaları Federasyonu, Devrimci Gençlik Derneği ve diğer kuruluşlar karşı çıkıyor.

----- Cuntanın çıkardığı Siyasi Partiler yasasına göre bugüne kadar resmen kurulduğu açıklanan 4 partinin kurucu üye listeleriyle evrak dosyaları İçişleri bakanlığı tarafından dün Milli Güvenlik Konseyine iletilti. Yapılan açıklamaya göre, Milli Güvenlik Koseyi adındaki cunta, kurulan 4 siyasi partinin dosyalarını bugünden itibaren incelemeye başladı.

Öte yandan içişleri bakanlığı, kapatılan Adalet Partisi ve Cumhuriyet Halk Partisi'nin Millet Meclisi ve Cumhuriyet Senatosu grup başkan vekillerinin 10 yıllık siyaset yasağına yaptıkları itirazları reddetti. Bilindiği gibi, Adalet Partisi ve Cumhuriyet/Partisinin Millet Meclisi ve Cumhuriyet Senatosu grupları başkan vekilleri, içişleri bakanlığına birer dilekçeyle başvurarak kendilerinin 10 yıllık siyaset yasağı kapsamına alınamayacağını bildirmişlerdi. Ancak İçişleri bakanlığı bu itirazı yerinde bulmadı ve reddetti.

---Diğer yandan, sosyal-demokrat kanatta siyasi parti kurma çalışmalarını sürdüren Erdal İnönü, İstanbuldaki temaslarını tamamladıktan sonra partisinin kuruluş bildirisini İçişleri Bakanlığına sunacaklarını açıkladı. Bugünkü gazetelerde yer alan haberlere göre, Erdal İnönü'nün kuruluş çalışmalarını sürdürdüğü partide Türk-İş'e bağlı Yol-İş Federasyonu başkanı Muzaffer Saraç, Tez Büro-İş sendikası başkanı Uğur Batmaz, Harp-İş sendikası başkanı Kenan Durukan ve Ağaç-İş sendikası başkanı Kemal Sarısoy'un kurucu üye olarak yer almaları bekleniyor.

--- İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı askeri mahkemesinde görülmekte olan Türkiye Barış Derneği davasına "yazılı deliller"in okunmasıyla devam edildi. Dünkü duruşmada, Bulgaristan halkının büyük önderi Georgi Dimitroff'un, Türkiye'de yayınlanan bir kitabından özetler okunarak, Barış Derneğinin eylemleriyle kıyaslandı ve suç delili olarak gösterilmeye çalışıldı. Bunun üzerine duruşmada söz alan Barış Derneği genel başkanı Mahmut Dikerdem, delil olarak okunan bu kitabın Barış Derneği ile ilgisi olmadığını ve kitapta anlatılanlarla Barış Derneğinin çalışmaları arasında bir paralellik kurulamayacağını söyledi.

Daha sonra, İzmir Enternasyonal fuarına ait, İzmir Emniyet müdürlüğünden gönderilen bir yazı da delil olarak okundu.

---Yine İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı askeri mahkemesinde süren Türkiye İşçi Partisi davasının dünkü duruşmasında, sorgulamaların tamamlanması üzerine askeri savcı, esas hakkındaki ~~www~~ açıklamasını hazırlamak için süre istedi. Bunun üzerine mahkeme heyeti duruşmayı 6 Haziran gününe ertelenmesini kararlaştırdı.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMALARI

-12-

--Çizgilerle Nazım Hikmet kitabının yazar ve çizerleri ünlü tiyatro sanatçıları Müjdat Gezen ve Savaş Dinçel tutuklandılar. Bilindiği gibi her iki sanatçı daha önce İstanbul sıkıyönetim komutanlığınca gözaltına alınmışlardı. Tutuklanan sanatçıların "Çizgilerle Nazım Hikmet" kitabı 1978'de Cem yayınevi yayınları arasında İstanbul'da yayımlanmıştı. Demokratik kamuoyu gözlemcileri, Müjdat Gezen ve Savaş Dinçel'e yöneltilen bu saldırının, cuntanın anti-demokratik uygulamalarına son vermek niyetinde olmadığını gösterdiğine dikkat çekiyorlar.

TÜRKİYE SOSYAL İSTİFRAH KURUMU

"TKP'nin Sesi"

24 Mayıs 1983 Sev.

Değerli dinleyiciler, arkadaşımız Emine Yılmaz'ın hazırladığı programı sunuyoruz:

Bu programda, "Kendi öz yurdunda tutsaklar gibi yaşamaya mahkûm edilen insanlarımız" başlıklı yazımızı, Sovyetler Birliği'nde yayınlanan "Avrupa'ya Yönelik Tehdidi Nasıl Önlemeli?" başlıklı kitaptan kısa bir özetⁱ dinley^eceksiniz.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARASTIRMA VAKFI

Değerli dinleyiciler, cuntanın üniversitelerdeki öğretim üyesi kıyımı geçen hafta da süregeldi. İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi öğretim üyelerinden Profesör Sencer Divitçioğlu'nun, Profesör İdris Küçükömer'in ve Üstün Korugan'ın görevlerine son verildi.

Öte yandan, Barış ~~Derneği~~ Derneği davasında yargılanan Profesör Gencay Gürsoy ile Profesör Metin Özek de üniversitedeki görevlerinden atıldılar. Biliyorsunuz, bu iki değerli profesör aynı zamanda cuntanın kapattığı Barış Derneği'nin Genel Yönetim Kurulu üyeleriydiler. Güzel yurdumuz nükleer bir cehennemde kavrulup gitmesin diye barış için seslerini yükselttiler. Eşlerinden, çocuklarından ayrı aylardır cuntanın zindanlarında hapis yattılar. Bu da yetmedi. Şimdi cunta Profesör Gürsoy ile Profesör Özek'in üniversitedeki işlerine son verdi.

Böylece, d.d.ler, ~~üniversite~~ üniversitelerimizde işten atılan ya da çekilmeye zorlanan profesörlerin, doçentlerin, asistanların sayısı nerdeyse 700'ü geçti.

Kıyım yalnızca üniversitelerde mi sürüyor? Hayır, d.d.ler... Yurdumuzun en değerli evlâtlarını cunta kendine düşman ilân etmiş, kıyım, kırım, işkence, zindan, baskı, terör, işten atmalar süregeliyor.

Hapisaneler tıkabasa dolu... Cuntanın bakanları "af yok", "yeni hapisaneler kuracağız" diyorlar. Yüzbinlerce işçinin sendikal hak ve özgürlükleri ellerinden alınmış... 69 DİSK yöneticisi ölüm cezasıyla yargılanıyor. Nerdeyse üç yıldır zindanlarda çürütülüyor. Onbinlerce genç insanımız, yaşamlarının en verimli çağında, sevdiklerinden, yakınlarından uzakta, dört duvar arasında tutuluyor.

6 milyon insanımız işsiz... Bu akşam evindeki tencerede, "et mi kaynayacak, dert mi kaynayacak" cunta başlarının umurunda bile değil.

İki milyon insanımız kendi öz yurdunda iş bulamadığı için yâdellere, el kapılarına göçe zorlanmış...

~~Kışık~~ Öte yandan, bir işi olan da şu ya da bu gerekçeyle işten atılıyor. Örneğin 1500 karayolu işçisi böyle... Kayseri'de Sermet Halı Fabrikası'nın yüzlerce işçisi böyle... Aylardır işsizler...

Köylü toprağa hasret... Küçük üretici düşük taban fiyatlarıyla perişan edilmiş durumda.

Memur memur değil, sanki kapıkulu... Memurlar, değil sendika, grev hakkı, dernek kurma hakkından bile yoksun bırakılmış...

Üniversiteler polis karakoluna çevrilmiş... Gençler neyle beslenir, başlarını sokacak doğru dürüst bir yerleri var mı? Bu da cunta başlarının umurunda değil.

Zonguldak çevresinde, Armutçuk'da grizular patlar, yüzlerce işçimiz yaşamını yitirir. Diyarbakır'da Hicret Apartmanında olduğu

gibi, çürük malzemeyle yapılmış binalar çöker, sayısız insanımız geceyarısı uykularında göçer gider. Bir değil, iki değil, köyde düğünde tüpgaz patlar, yüz ölü... Tavernada tüpgaz patlar, onlarca ölü...

İş ~~xxxx~~ kazaları denilen iş cinayetlerinde en başta ülkemiz gelir... Trafik kazalarında en başta ülkemiz gelir...

İnsanlar, yazarlar, gazeteciler düşüncelerini açıkladıkları, gördükleri gerçekleri yazdıkları için zindanlara atılır bizim ülkemizde...

Kısacası, bugün cunta yönetiminde, kendi öz yurdunda tutsaklar gibi yaşamaya mahkûm edilmiştir milyonlarca insanımız... Acı bize mahsus, çile bize mahsus... Ve bizim acılarımızın, çilelerimizin üzerinde saltanat sürer bir avuç holdingçi parababası... Cunta başlarının süngülerinin gölgesinde...

Ama bu da geçecek... Acılarımız, çilelerimiz ve gözyaşları-
mız üzerine kurulan bu parababalarının, bu holding başlarının,
bu Amerikan işbirlikçilerinin, bu bir avuç cuntacı generalin
saltanatını kırıp atacacağız. Amerikan dayatmalarına, cunta başlarına
holdingçi patronlara karşı halkın örgütlü, birleşik gücü bizim
yurdumuzda da utkuya ulaşacaktır.

İşte o zaman acıyı bal eyleyeceğiz!

-Müzik -

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Değerli dinleyiciler, bugün sizlere Sovyetler Birliği'nde yayınlanan bir kitaptan söz etmek istiyorum. Kitap, "Avrupa'ya Yönelik Tehdidi Nasıl Önlemeli?" başlığını taşıyor. Sorular ve yanıtlardan oluşuyor. Silâhsızlanmaya karşı çıkan Batılı bir hayalî kişi kimi sorular soruyor. Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Sovyet Komitesi ve Barış ve Silâhsızlanma Bilimsel Araştırma Kurulu yetkilileri bu soruları yanıtlıyor.

A: Soru: Batıdaki askersel politika, nükleer caydırıcılık anlayışına dayanıyor. Siz de bunu eleştiriyorsunuz. Ama nükleer çağda güvenliği sağlamak için caydırıcılıktan daha etkin bir araç olmadığını nasıl olur da görmüyorsunuz?

B: Yanıt: Bize kalırsa, silâhlı güç tehdidiyle caydırıcılık, uluslararası güvenliği sağlayamaz. Hele bu, uluslararası güvenliği sağlamada ana araç hiç olamaz. Barışa etkin bir biçimde güvence altına almak,

en başta yumuşama ve silahsızlanma için politik bir iradeden, politik bir isteklilikten kaynaklanabilir. Askersel etmeni, güce başvurma tehdidini aşırı ölçüde vurguladınız mı, bu, güç kullanımını pratik politikanın bellibaşlı aracı durumuna getirir. Bunun sonucu, nükleer felâket tehlikesi daha da artar. Sovyetler Birliği, zora başvurma ve silâhlanmanın her zaman belirleyici etmen olduğu ve olacağı yolundaki görüşleri reddediyor.

NATO'nun "caydırıcılık" anlayışı ^{ise} şöyle: Daha çok caydırıcı olabilmek için askersel gücü sürekli artırmak gerekiyor ve böylece güvenlik daha da sağlamlaştırılıyor. Ama bu anlayış tam tersi bir sonuç ~~doğuruyor~~ doğuruyor. Son çözümlemede, cephanelikler daha da kabarıyor. Askersel üstünlük girişimleri, yalnızca güvenliğin zayıflamasına yol açıyor. Güç dengesi bozulmasa bile, askersel çatışma ve bellibaşlı olarak da nükleer çatışma düzeyi yükseliyor, denge

daha da istikrarsızlaşıyor, belirsizlik öğeleri daha da artıyor. Sonunda nükleer bir çatışmadan kaçınma olasılığı, çok daha azalıyor. Nükleer caydırıcılık anlayışı sağduyuyla bağdaşmıyor: Nükleer silahlar sonsuza dek ~~varolmalı~~ varolmalı deniyor böylece. Peki, her an dehşetiyle patlayabilecek bir nükleer felâket ~~tehidiyle~~ sürgit yaşanabilir mi?

Bize kalırsa, dehşet dengesinin yerini güven dengesi almalıdır.

A: Öyleyse, Sovyet askersel politikası, ne bakımdan NATO'nun caydırıcılık felsefesinden ayrılıyor?

B: En başta, NATO'nun caydırıcılığı, değişik sosyal sisteme sahip ülkelere karşı en tehlikeli alanda, nükleer alanda askersel üstünlük sağlamaya yöneliktir. NATO'nun caydırıcılık felsefesi, yalnızca hiç durmaksızın silâhlanma düşüncesine dayanmakla kalmıyor, sürekli yeni tür silâhlar geliştirme üzerinde odaklaşıyor. Sovyet

askersel politikası ise, salt ~~askersel~~ ^{yaklaşık} güç dengesini sürdürme üzerinde odaklaşıyor. Bu, ~~kala~~ bir dengeyi sürdürme amacıyla, NATO'nun meydan okumasına karşı gerekli tepkiden başka bir şey değildir.

İkincisi, NATO'nun askersel politikası, nükleer savaşı olası ve kazanılabilir sayıyor. Sovyet görüşü ise, böyle bir savaşa izin verilemez ve böyle bir savaş kazanılamaz. Çünkü nükleer bir savaş, artık bir savaş olmaktan kesinlikle çıkacaktır. Bu, evrensel bir yıkım olacaktır.

Üçüncüsü, caydırıcılık kavramı, NATO ülkelerinin nükleer silâhları ilk olarak kullanacağı görüşünü kabul ediyor. Sovyetler Birliği ise nükleer silâhları ilk olarak kullanmayacağı taahhüdünde bulundu. Genel politik felsefemize uygun olarak, Sovyet askersel politikası, salt ülkemizi ve bağlaşıklarımızı savunmaya yöneliktir, başka bir şeye değil.

A:

~~Batı~~ Batı'da insanlar kendi kendilerine çokça şu soruyu soruyorlar: Sovyetler Birliği askersel üstünlük peşinde mi koşuyor? Batı Avrupa'nın politik yazgısını daha sonra etkileyebilmek için, askersel dengeyi bozma amacı mı güdüyor?

B:

~~Yeni~~ Sovyetler Birliği, Birleşik Amerika ile kendi arasındak~~ı~~, Varşova Antlaşması Örgütü'yle NATO arasındaki~~iki~~ varolan askersel dengeyi, barış ve uluslararası ^{yurttaşlar} için ~~icin~~ canalıcı bir koşul olarak görüyor. Güvenlik ancak, karşıt güçler arasında şimdi ~~varolan~~ kabaca varolan askersel dengeye dayanırsa, bu dengenin düzeyi daha da indirilirse, gerçek ve kalıcı olabilir.

Sovyetler Birliği, Birleşik Amerika ile 1972 yılında ^{imzalanan} ~~bağlanan~~ Temel İlişkiler İlkelerine, 1978'de Federal Almanya ile imzalanan Ortak Bildirge'deki ilkelere bağlı olduğunu hep vurguluyor. Sovyetler Birliği, pratikteki politikasında eşitlik ve eşit güvenlik ilkelerine

hep uydu, uyuyor. Sovyetler Birliği, özellikle stratejik silâhların sınırlandırılması müzakerelerinde, Orta ~~Avrpa~~ Avrupa'da silâhlı kuvvetlerin ve silâhların karşılıklı olarak indirilmesi konusundaki Viyana görüşmelerinde, Avrupa'da nükleer silâhların sınırlandırılması konusundaki Cenevre görüşmelerinde, Batı-Doğu ilişkilerini ilgilendiren her durumda ~~Sovyetler Birliği~~ eşitlik ve eşit güvenlik ilkelerine titizlikle uyageliyor. SALT-1 ve SALT-2 anlaşmaları, eşitlik ve eşitlik güvenlik ilkesinin yapıcı işleyişinin somut örnekleridir.

Sovyetler Birliği askersel denge kavramını savunuyor. Elbette kimi göstergelerde bir tarafın belirli bir üstünlüğü var, kimi göstergelerde öteki tarafın... Ama son çözümlemede, geçen onyıllar içinde Varşova Antlaşması ülkeleriyle NATO arasında denge sağlandı. Belirli bir silâh türünde bir tarafın üstünlüğünü, başka bir silâh türünde öteki tarafın üstünlüğü^{nü} giderdi. Kimi oransızlık-

lar ~~elbette~~ elbette kaçınılmaz. Ama bu, genel dengeyi bozmamalı."

Değerli dinleyiciler arkadaşımız Emine Yılmaz'ın hazırladığı programı dinlediniz.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Dış haberler:

24.5.1983 Al.

"TKP'nin Sesi"

----- Birleşik Amerikanın silahlanmayı tırmandırma politikasına karşı değişik ülkelerde yükselen protesto eylemleri aralıksız devam ediyor. Bizzat ABD'de dinsel kuruluşlardan Kongre içine dek uzanan protesto çıkışları da, Reagan yönetiminin tüm engelleme çabalarına karşın sürüyor. Amerikan Temsilciler Meclisi dış politika komisyonunda konuşan Ulusal Güvenlik Kurulu eski müdürü emekli amiral Gaylir, MX tipi yeni balistik nükleer roketlerin geliştirilmesi, üretimi ve yerleştirilmesinden vazgeçilmesini istedi. Gaylir, bu silahların ilk nükleer darbe silahları olduğunu ve nükleer savaşın patlak vermesi bakımından çok büyük rizikolar taşıdığını belirtti. Silah Kontrol ve Silahsızlanma Komisyonu eski müdürü Smith de, yaptığı konuşmada, MX roketlerinin geliştirilmesiyle Birleşik Amerikanın silahsızlanma görüşmelerinde Sovyetler karşısında daha güçlü konumda olacağı yolunda Başkan Reagan

nın ileri sürdüğü tezi, onarılmaz sonuçlara yolaçabilecek bir yanlışlık olarak niteledi. Birçok Amerikan ^{Başkanının} ~~nükleer~~ güvenlik danışmanı olarak görev almış olan ~~mak~~ Mak Core Bandi ise, Regın yönetiminin, yeni yeni silah tipleri geliştirip Sovyetler Birliği üzerinde üstünlük sağlama çabalarını gerçeklerle ilişkisi olmayan hayaller olarak kınadı. Öte yandan, Birleşik Amerikanın Vasington ve daha birçok kentinde pazartesi günü düzenlenen değişik eylem ve forumlarla, Regın yönetiminin nükleer silahlanmayı tırmandırma girişimlerine karşı protesto haftası başlatıldı. Barış haftasını, Amerikan kiliselerinin barış kuruluşları örgütlemiş bulunuyor. Eylemlere birçok Batı Avrupa ülkesinden de kiliselerin temsilcileri katılıyor. Bu kampanyanın bir parçası olarak, Amerikan Kongre binası önünde, ilk nükleer darbe silahları üretiminin vazgeçilmesini isteyen pankartlarla ~~ve~~ sürekli ~~ve~~ uyarı nöbeti.

başlatıldı.

Portekiz'in en büyük sendika konfederasyonu-İntersindikal ile İspanya İşçi Komisyonları temsilcileri ortak bir açıklama yayınlayarak, Batı Avrupaya Amerikan yapısı yeni atom roketleri yerleştirilmesine karşı savaşımlı etkinleştirmenin yaşamsal önemde bir görev olduğunu vurguladılar.İrlanda Sendikalar Federasyonu,Cenevredeki görüşmelerde Batının aldığı tutumu eleştirdi ve Sovyetler Birliğinin son yapıcı barış önerilerini desteklediğini açıkladı.Baltık Denizi ülkeleri,Norveç ve İzlanda sendikalarının 24.İşçi Konferansının hazırlıklarıyla ilgili olarak ADC'nin Rostok kentinde toplanan sendika temsilcileri, NATO'nun 1979 Brüksel kararlarına kesinlikle karşı çıktılar ve Kuzey Avrupada atom silahlarından arındırılmış bölge oluşturulması önerisini desteklediler.İşveç Komünist İşçi Partisinin 27.Kongresinde konuşan

şan parti Başkanı Hagel, Amerikan yönetiminin silahlanma çığırkanlı-
ğını dünya barışı için büyük bir tehlike olarak niteledi ve sosyalis-
t ülkelerin barışın korunmasına yönelik yapıcı girişimlerini selamladı.
İşviçre Emek Partisinin 12. Kongresinde yeniden genel sekreterliğe se-
çilen Magnin ise, NATO'nun Brüksel kararlarına, silahlanma çabalarına
son yıllarda hızla güç kazanan barış hareketine yüksek bir değer biç-
tikten sonra Batı Avrupaya yeni atom roketlerinin yerleştirilmesini
önlemenin başta gelen görev olduğunu kaydetti.

Birleşik Amerikayla, ülke topraklarındaki Amerikan üslerinin statü-
sü konusundaki görüşmelerin yeniden başlatıldığı Yunanistanda da,
yığınsal barış eylemleri yapıldı. Kuzey Yunanistanın 13 kentinde yürü-
yüşler düzenlendi. Langada-Selanik arasındaki 21 kilometrelik yürüyüşe
15 bin kişi katıldı. Eylemler sırasında ülkedeki Amerikan üslerinin

5
kaldırılması ve Batı Avrupaya yeni atom roketlerini yerleştirme kararının uygulanmasının önlenmesi istemi yükseltildi.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

-----Güney Afrikadaki ırkçı rejimin ordusundan savaş uçaklarının Mo-
zambikin başkanti Mapatunun Matola sentini yoğun bir şekilde bombala-
ması uluslararası çapta sert tepkilere yolaçıyor.6 Mozambik vatanda-
sının,bu arada biri hamile olmak üzere üç kadın ile 6 yaşında bir
çocuğun ölümüne,30 kişinin yaralanmasına ve bir fabrikayla birçok
binanın tahribine yolaçan bu korsanca saldırı,BM Namibya komisyonu
toplantısında protesto edildi.Sovyet "Pravda" gazetesini salı günkü sayı-
sında,Pretorya ırkçı rejiminin bu saldırısını büyük bir provokasyon
ve tüm Afrika halklarına karşı açık bir meydan okuma olarak niteledi.
Fransa dışişleri bakanlığı sözcüsü bu korsanca saldırıyı devletler
hukukunun hiçe sayılmasının ibret verici örneği olarak kınadı.ADC,
Cezayir,Hindistan ve daha birçok ülkeyle,SWAPO Başkanı Sam Nuyoma,
Güney Afrikayı ve onu destekleyen emperyalist devletleri kınadılar.

----İran Halk Partisi-TUDEH Dış Bürosu Batı Berlinde çıkardığı "Rahe Tude" gazetesinde bir mesaj yayınlayarak, tüm ilerici parti ve kuruluşlara, TUDEH partisine ve tutuklu yönetici ve üyelerine gösterdikleri dayanışmadan ötürü teşekkür etti. TUDEH Dış Bürosunun mesajında, partinin bu zor günlerinde bu dayanışma ve desteğin özel önem ve büyük bir değer taşıdığı kaydediliyor. Tutuklu parti yönetici ve üleriyle konuşmak üzere, hukukçu ve doktorlardan oluşan uluslararası bir heyetin İrana gitmesine izin verilmemesinin, sözümona itirafların korkunç işkencelerle alındığını gösteren örnek olarak nitelendiği mesajda ayrıca, partiye karşı girişilen saldırıların ardında İran halkının düşmanı karanlık güçlerin bulunduğu vurgulanıyor.

----Vaşington yönetiminin gaba ve baskılarıyla imzalanan Lübnan-İsrail anlaşmasından sonra da Lübnan topraklarındaki siyonist işgal birliklerinin artırılmaya devam ettiği bildiriliyor. Filistin haber ajansı WAPA, İsrail yönetiminin Lübnanın Bekaa vadisindeki ~~İzra~~ işgal birliklerine iki tümen daha eklemeyi planladığını açıkladı. İsrail Savunma Bakanı Arens, "Lübnandaki gücümüzü artırmayı zorunlu görüyoruz" şeklinde bir demec vererek, bu planları açığa vurmuş oldu.

----Amerikan Savunma Bakanlığı sözcüsü, gazetecilerle yaptığı bir söyleşide, Pentagonun Orta Amerika ülkelerinde casusluk yaptığını ve bu ülkelerin içişlerine karışma girişimlerini sürdüreceğini itiraf itti. Sözcünün açıkladığı ^{na göre} üzere, Amerikanın, geceleri özel ışın sistemiyle çalışan uçakları Nikaragua üzerinde casus uçuşları yapıyor. Salvador'daki cunta ordusundan 500 subayın Corca eyaletinde eğitim yapacağını açıklayan sözcü, Kongreden bu ve benzeri amaçlar için Regının 100 mil-

yon dolarlık harcama ayrılmasını istediğini bildirdi.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

TKP'nin SESİ

günün yorumu

24.5.983.ÖM.

SÖZLER VE EYLEMLERDEKİ ÇELİŞKİ

Romanya Devlet Başkanı Nikolay Çauşesko~~nu~~, Türkiyeden ayrıldı. Ankarada başlayan ve Amasyada sürdürülen Evren- Çauşesko görüşmelerinden sonra ortak bir bildiri yayınlandı. Bildiride, her iki tarafın da ilişkilerin geliştirilmesinden yana oldukları^{na}, tüm ülkelerle ve özellikle de bölgedeki ülkelerle karşılıklı yarara dayalı ilişkilerin geliştirilmesine işaret ediliyor. Ortak bildiride, dünyamızın en gergin bölgelerinden biri olan Orta Doğu'daki son gelişmelere de geniş yer veriliyor. Gerginliğin artmasından duyulan endişe dile getiriliyor, İsrail birliklerinin Lübnandan derhal geri çekilmesi, bu ülkenin bağımsızlığının, egemenliğinin ve toprak bütünlüğünün garanti edilmesi isteniyor.

Pratikte,

İyi sözler, ama hepsi de bu kadar. ~~Çünkü~~ Cuntanın sözleriyle eylemleri hiç te birbirine uyuşmuyor. Üstelik aradaki çelişki giderek sözde daha da artıyor. Cunta, Orta Doğu'da/gerginlikten, karmaşıklıktan yakınıyor. Ama eylemleriyle Amerikan yönetiminin gerginliği körükleyici, yeni savaş koşulları yaratıcı planlarına çanak tutuyor. Cunta, Erzurum dolaylarında NATO kışkırtma manevraları yapılmasına izin veriyor. Bu manevralara Amerikanın Orta Doğu'ya saldırı için kurduğu "çevik kuvvetlerden birlikler de katılacak. Biraz önce ~~şirket~~ dinlediğini TKP MK nin bildirisinde vurgulandığı gibi, bu tehlikeli savaş oyunları aynı zamanda "İsrailin Suriye ve Filistin kurtuluş örgütüne karşı saldırı hazırlıklarına destek amacı taşıyor"

Cunta, sözde İsrail birliklerinin Lübnandan geri çekilmesini istiyor. Ama eylemlerinde, İsrailin işgalci yöntemlerini andıran yöntemlere başvuruyor, sözlerini eylemleriyle yalanlıyor, kendisini ele veriyor.

yer. Cuntanın Kıbrıs konusundaki ~~kat~~ çözümsüz tutumu, bunun somut bir kanıtıdır. Cunta, Birleşmiş Milletler genel kurulunun Kıbrıstaki tüm yabancı birliklerin çekilmesini~~ix~~ öngören, adada barışçı ve adaletli bir ~~xxxx~~ çözümü içeren, sorunun uluslararası bir konferansta ele ~~xxxx~~ alınıp Kıbrısın bağımsızlığı~~xx~~, toprak bütünlüğü~~xx~~ ve egemenlik haklarının~~xx~~ garantilenmesini içeren kararını elinin tersiyle bir yana itti. Bu tutum, cuntanın yenilgisinin açık bir belgesidir. Şimdi cunta bu yenilgisini halktan gizlemek için Kıbrıstaki gömezi Denktaş yönetimi ile birlikte "ağımsız bir devlet" kurmaktan söz ediyor. Böylesi bir adım, kuşkusuz cuntanın daha büyük bir yenilgisi ~~alınak~~ni getirecektir. Bölgede güvenlikten söz edenler, Kıbrıstaki Türk işgal birliklerini çekmeyeceklerini açık-açık söylüyorlar. Türk işgal birliklerinin adada kalması demek, Kıbrısın bölünmüşlüğü~~ni~~ sürdürmek, Amerikan emperyalizminin adayı Orta ^Doğudaki askersel stratejik

planlarında bir üs olarak kullanmak, adanın bağımsızlığını, toprak bütünlüğünü ayaklar altına atmak demektir. Bu politika Kıbrısı yeni bir çıban başı yapabilir, Egede var olan gerginliği çok daha tehlikeli bir aşamaya getirebilir. Zaten son günlerde Türk ve Amerikan jet uçaklarının Yunanistan hava sahalarını sürekli ihlal etmesi sonucu iki ülke arasındaki ilişkiler iyice kopma aşamasına gelmişti. Batı radyoları, bu provokasyonları Yunanistan ile Amerika arasında Atina'da başlayan görüşmeleri etkilemek için Yunanistana yönelik bir baskı ahlamı taşıdığını belirtiyorlar. Bilindiği gibi, Yunanistan halkı topraklarındaki Amerikan ölüm üslerinin sökülüp atılmasını, ülkesinin NATO'dan çıkmasını istiyor, bunun için yığınca eylemler düzenliyor.

sözlerle
~~Görülüyor~~ Görülüyor, Orta Doğu'da gerginliğin artmasından
 yakının cunta, eylemleriyle Orta Doğu'da gerginlikleri arttıran

bir faktör, bölgemizde yeni savaş ecakları tutuşturma yolunda yürüyen ^Regimlerin suç ortağı olarak ortaya çıkıyor. Bu gerçekler halkımızın gözünden kaçmıyor.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI